

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Obchodní tajemství

Pod nezměněným označením uvedeného právního institutu navazuje nový občanský zákoník (NOZ) rámcovou úpravou v ustanovení § 504 na dřívější právní úpravu v jejím historickém vývoji. Nedochází k nikterak zásadním změnám v této oblasti, nicméně určité změny vyvolané odlišným právním prostředím jsou patrné zejména u vyjasnění jeho povahy, nakládání s ním a u některých pojmových znaků.

Zařazení a povaha

V NOZ je právní úprava obchodního tajemství zařazena v Hlavě IV - Věci jejich rozdělení v Díle 2 - Rozdělení věcí k věcem nehmotným, tj. práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty. Začlenění obchodního tajemství pod vlastnická práva dalo jednoznačnou odpověď na jeho povahu a možnosti nakládání s ním. Svou povahou obchodní tajemství tak vlastníkovému dává právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit. Na druhou stranu se ovšem vlastníku obchodního tajemství zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškodit.

V rámci nakládání s osobním tajemstvím se budou uplatňovat ustanovení závazkového práva se širokou mírou dispozice.

Bohužel nebyl zcela vyřešen často zmiňovaný rozpor mezi vžitým označením obchodní tajemství a jeho skutečným obsahem (vazba na (obchodní) závod spíše než na obchod jako takový).

Pojmové znaky

Na první pohled je patrné, že došlo ke slovnímu zjednodušení (nahrazena dosavadní ustanovení § 17 až 20 obchodního zákoníku), přičemž za nejpodstatnější lze chápat nezdůrazňování taxativního výčtu skutečností, jež mohly být považovány za součást obchodního tajemství. V uvedeném ustanovení § 504 je uvedeno, že „Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“ Dosavadní výkladová praxe a kazuistika posuzující tuto skutkovou otázku (pojmové znaky obchodního tajemství) se stávaly dosti nepřehlednými a omezujícími; ochrany obchodním tajemstvím mohly požívat pouze skutečnosti obchodního, výrobního nebo technického charakteru. Podle NOZ budou moci požívat ochrany i jiné skutečnosti, splňující vlastnosti tímto právním předpisem požadované a související s (obchodním) závodem.

I nadále ovšem platí, že znaky, na něž se existence obchodního tajemství váže, jsou kumulativní -

zánikem kteréhokoli z nich zaniká i obchodní tajemství. Obchodní tajemství zaniká zpřístupněním (zákonným, nezákonným) jiným osobám, ukončením utajování jeho vlastníkem. Lze dovodit, že k zániku obchodní tajemství může dojít i zánikem závodu.

Konkurenčně významné skutečnosti jsou novým pojmovým znakem obchodního tajemství. Vychází z tzv. konkurenční pozice jako významného postavení v soutěži směřující k témuž hospodářskému cíli. Jejím obsahem by pak mělo být zejména kvalitativní zvyšování dosavadní úrovně výroby a nabídky zboží a služeb, tj. vynaložení úsilí směřující k (momentálnímu) hospodářskému úspěchu v rámci soutěže. Právě důraz na současnost a daný stav v sobě nese určité pochybnosti, neboť z tohoto okruhu mohou vypadnout významné skutečnosti, které z nějakého důvodu v dané době nejsou aktuální, ale jinak mohou splňovat ostatní pojmové znaky obchodního tajemství. Zřejmě zde bude dáno široké pole pro výkladovou teorii a rozhodovací praxi.

Za skutečnosti určitelné by měl být považovány ty, které nemají obecnou povahu a lze je konkrétně vyjádřit, tj. svým způsobem identifikovat. Samozřejmě zde bude asi existovat široké rozpětí konkrétnosti s přihlédnutím k okolnostem daného případu.

Skutečnosti ocenitelné za nový pojmový znak ani nelze považovat. Jedná se v podstatě o požadavek objektivně zjistitelné okamžité nebo přinejmenším potenciální materiální či nemateriální hodnoty obchodního tajemství ve smyslu současné právní úpravy. V odborné literatuře se uvádí, že takovou hodnotu bude mít tehdy, jestliže je její vyjádření způsobitelné jakkoli se dotknout hospodářského výsledku podnikatele provozujícího podnik, ať již současného nebo budoucího. V rozhodném okamžiku není podstatné, zda se v budoucnu porušení obchodního tajemství v hospodářském výsledku skutečně projeví či nikoli.[1]

I pojmový znak týkající se skutečností v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupných je obsažen i ve stávající právní úpravě. Již z obsahu tohoto pojmu vyplývá, že je nejvíce sporným při řešení konkrétních případů. Často je mylně interpretováno, že by se mělo jednat o novou skutečnost (nové skutečnosti), případně skutečnosti nezřejmé. Může se jednat i o skutečnost či skutečnosti známé menšímu nebo většímu okruhu osob, jež by je měly tajit dalším okruhům osob. Teoretické úvahy se vedou o tom, zda skutečnosti mohou nebo nemohou být známy v okruhu osob - konkurence či potenciální konkurence podnikatele nebo zda by je mohly konkurentům podnikatele nějakým způsobem sdělit.

Skutečnosti, které souvisejí se závodem - jako pojmový obsah obchodního tajemství opět odpovídá současné právní úpravě i přes rozdílnou definici pojmů podnik a (obchodní) závod v obou právních úpravách. Praktické použití, na rozdíl od teorie, nepřináší mnoho sporných míst v tomto směru.

Obsahem pojmového znaku obchodního tajemství, kdy vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem utajení skutečností zřejmě svým obsahem a rozsahem nevybočí z rámce dosavadní právní úpravy a související judikatury. I nadále tento pojmový znak bude obsahovat (i) projev vůle vlastníka - vlastník by měl mít vůli určitou skutečnost utajovat a tuto vůli odpovídajícím způsobem projevit (teorie projevu vůle) a (ii) faktický stav zajištění utajení - k projevu vůle musí přistoupit přijetí a provedení odpovídajících opatření nutných k utajení těchto skutečností. Dosavadní judikatura se vypořádává s hodnocením míry dostatečnosti „projevu vůle odpovídajícím způsobem“ a „přijetí a provedení odpovídajících opatření“.

Ochrana obchodního tajemství

NOZ neodstranil dvojí ochranu obchodního tajemství. Zařazením ochrany obchodního tajemství do dílu NOZ upravujícího rozdělení věci (věc nehmotná) a podléhajícího tak atributům vlastnických práv a jejich ochraně, by mu měla být poskytována ochrana podle ustanovení o ochraně vlastnictví (viz

např. i důvodová zpráva k NOZ). Na straně druhé by se jednalo o zvláštní skutkovou podstatu v rámci nekalosoutěžního jednání upravenou v ustanovení § 2985 NOZ, ta odpovídá současné právní úpravě (porušení v rámci hospodářské soutěže subjektem, jenž se o něm dozvěděl způsobem uvedeným v právním předpise.).

JUDr. Oldřich Trojan

JUDr. Pavel Holec

[HOLEC, ZUSKA & Partneri advokáti](#)

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5

Tel.: +420 296 325 235

Fax: +420 296 325 240

e-mail: recepce@holec-advokati.cz

[1] Štenglová Ivana a kol. Obchodní tajemství. Linde, Praha 2005, strana 18.

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)